

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

**Broj: 01-02-03-13-201/21
R: 04-02; 09-02; /21**

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2020. godine
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH**

Brčko, jun 2021. godina

SADRŽAJ

I NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II KRITERIJI ZA REVIZIJU	7
III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	8
a) <i>Preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje</i>	8
b) <i>Preporuke koje se odnose na usklađenost</i>	8
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	10
3. UVOD	22
4. OPŠTI DIO	22
5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	23
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	23
7. NALAZI I PREPORUKE.....	26
7.1. <i>RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA</i>	26
7.2. <i>IZRADA, DONOŠENJE I REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA</i>	27
7.3. <i>BILANS STANJA I POPIS IMOVINE, POTRAŽIVANJA I OBAVEZA NA DAN 31.12.2020. GODINE</i>	29
7.3.1. <i>Stalna imovina i dugoročni plasmani</i>	29
7.3.2. <i>Tekuća sredstva</i>	31
7.3.3. <i>Kapital</i>	36
7.3.4. <i>Dugoročna rezervisanja</i>	37
7.3.5. <i>Dugoročne obaveze</i>	37
7.3.6. <i>Kratkoročne obaveze</i>	37
7.3.7. <i>Pasivna vremenska razgraničenja</i>	42
7.3.8. <i>Popis imovine, potraživanja i obaveza</i>	42
7.3.9. <i>Vanbilansna imovina</i>	42
7.4. <i>BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2020. GODINE</i>	43
7.4.1. <i>Poslovni prihodi</i>	43
7.4.2. <i>Poslovni rashodi</i>	44
7.4.3. <i>Finansijski rashodi</i>	49
7.4.4. <i>Ostali rashodi</i>	49
7.4.5. <i>Rezultat poslovanja</i>	49
8. JAVNE NABAVKE.....	49
9. KOMENTAR.....	51

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Menadžmentu Javnog preduzeća
„KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH
n/r direktora

I NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama u kapitalu, izvještaja o novčanim tokovima i bilješki uz finansijske izvještaje) Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Preduzeće), na dan 31. decembra 2020. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost podrazumijeva: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 18/18) i primjenjivim okvirom ISSAI revizionih institucija („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 31/18).

Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji Preduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizionih postupaka koji

su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizionni dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. U iskazanom stanju zaliha na dan 31.12.2020. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.111.445,00 KM čije su pojedinačne cijene (cijene sticanja) iz ranijih perioda za koje nije vršeno usklađivanje vrijednosti u skladu sa preporukama MRS 2 Zalihe. Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Preduzeća su precijenjene u aktivi bilansa stanja na dan 31.12.2020. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za period 01.01.- 31.12.2020. godine.
2. Po osnovu potražnih salda (preplate), potraživanja od kupaca su podcijenjena za iznos od 165.943,61 KM u aktivi bilansa stanja a za isti iznos su podcijenjene obaveze po osnovu primljenih avansa u pasivi bilansa stanja na dan 31.12.2020. godine.
3. Preduzeće nije na dan bilansiranja u dovoljnoj mjeri izvršilo procjenu naplativosti potraživanja. Potraživanja od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2020. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih potraživanja kao i rezultat poslovanja u istom iznosu, što nije u skladu preporukama MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja, preporučuju, i Okvira MSFI.

(Detaljnije u tački 7.3.2.)

Uslovno mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine, rezultat poslovanja Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Preduzeća, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Preduzeće rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja rukovodstvo Preduzeća je takođe odgovorno obezbijediti da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjenski, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih Finansijskim planom Preduzeća za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,“ broj 18/18) i ISSAI 4000 –Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Preduzeća, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Preduzeće nije, u cilju naplate potraživanja, provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja. (Detaljnije u tački 7.3.2.).
2. Preduzeće Zimskoj službi uvelo prekovremeni rad i po istom osnovu vršilo isplate naknada za prekovremeni rad u iznosu od 45.338,93 KM, iako se nisu stvorili uslovi propisani odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Takođe Preduzeće je bez saglasnosti Skupštine, vršilo izmjene podzakonskih akata koji regulišu plate, naknade i druga primanja zaposlenih i na osnovu istih vršilo isplate naknada za prekovremeni rad zimske službe, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima i sa odredbama Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15.3.2019. godine (Detaljnije u tački 7.3.6.).
3. Preduzeće je u toku 2020. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova bez postojanja propisanog podzakonskog akta o vrsti i obimu tih poslova i načinu angažovanja, te dokumentovanja kontrole izvršenja

obima i kvaliteta posla. Za ove namjene isplaćeno je 349.292,00 KM. (Detaljnije u tački 7.4.2.).

Uslovno mišljenje

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u prethodnim tačkama, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Preduzeća **za 2020. godinu** u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Zamjenik glavnog revizora

mr. sci Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o javnim nabavkama u BiH,
- Zakon o preduzećima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH,
- Zakon o PIO/MIO Federacije BiH,
- Zakon o doprinosima Republike Srpske,
- Zakon o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dobit u Brčko distriktu BiH,
- Statut javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o kontnom okviru Brčko distrikta BiH,
- Pravilnik o uslovima i načinu korištenja e-aukcije,
- Pravilnik o radu u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o računovodstvenim politikama Preduzeća,
- Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja JP „Komunalno Brčko“ Brčko Distrikta BiH,
- Odluka o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“,
- Odluka o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Odluka o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH,
- Odluka o obavljanju djelatnosti od opšteg interesa,
- Program utroška sredstava za dodjelu granta JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Međunarodni računovodstveni standardi.
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. REZIME DATIH PREPORUKA

U toku izvršenja revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2020. godinu, konstatovali smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u poslovanju i finansijskom izvještavanju. U cilju otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, dajemo slijedeće preporuke:

a) Preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje

Potrebno je da Preduzeće preduzme aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.

Potrebno je tehnološki zastarjele zalihe popisati i isknjižiti, te putem javne licitacije pokušati prodati.

Potrebno je izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u zavisnosti šta je niže u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe, te priznati i evidentirati rashode po tom osnovu.

Potrebno je prije sačinjavanja finansijskih izvještaja izvršiti preknjižavanje potražnih salda sa pojedinih analitičkih konta potraživanja od kupaca na adekvatna konta obaveza po osnovu primljenih avansa.

Potrebno je, u skladu sa preporukama MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, Okvira MSF i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama Preduzeća, vršiti procjenu naplativosti potraživanja i te u skladu sa procjenom izvršiti priznavanje rashoda po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge snadbjevanja električnom energijom, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.

Potrebno je, sa Direkcijom za finansije, izvršiti usaglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću.

b) Preporuke koje se odnose na usklađenost

Potrebno je prije početka godine na koji se Poslovni plan odnosi, na isti pribaviti saglasnost osnivača, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je utrošak sredstava svesti na planirane okvire u skladu sa Finansijskim planom Preduzeća.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15.3.2019. godine, u dijelu pribavljanja saglasnosti osnivača na pravilnike i druge podzakonske akte koji regulišu primanja zaposlenih.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu utvrđivanja razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.

Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije u cilju postizanja dozvoljenih tehničkih gubitaka.

Potrebno je izraditi novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.

Potrebno je dokumentovati kontrolu izvršenog posla u skladu sa odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja opštim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

Potrebno je dosljedno poštovati Zakon o javnim nabavkama u dijelu dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.

2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA		AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+015+020+021+030+033)		001	23.599.647	13.801.964	9.797.683	10.786.015
01	I Nematerijalna sredstva (003 do 007)		002	2.798.028	1.992.568	805.460	955.459
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava	004	298.721	288.292	10.429	17.128
012	3.	Goodwil	005	-	-		-
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva	006	2.477.787	1.704.276	773.511	938.331
015 i 017	5.	Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	21.520	-	21.520	-
02	II Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)		008	20.796.916	11.809.396	8.987.520	9.825.853
020	1.	Zemljišta	009				
021	2.	Građevinski objekti	010	5.746.055	2.224.298	3.521.757	3.718.962
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema	011	14.567.576	9.585.098	4.982.478	5.622.511
025, 027	4.	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	013	483.285		483.285	484.380
03	III Investicijske nekretnine		014				
04	IV Biološka sredstva (016 do 019)		015				
05	V Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		020	4.703		4.703	4.703
06	VI Dugoročni finansijski plasmani (022 do 029)		021				
064	1.	Dugoročni krediti dati u zemlji	025				
064	2.	Dugoročni krediti dati u inostranstvu	026				
068	3.	Ostali dugoročni finansijski plasmani	029				
07	VII Druga dugoročna potraživanja (031+032)		030				
08	VIII Dugoročna razgraničenja		033				
090	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		034				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)		035	21.599.334	5.478.957	16.120.377	12.437.851
10 do 15	I Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)		036	3.988.528	1.715.075	2.273.454	2.196.579

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	037	3.988.528	1.715.075	2.273.454	2.196.579
11	2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	038				
12	3.	Gotovi proizvodi	039				
13	4.	Roba	040				
14	5.	Stalna sred.namjenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	041				
15	6.	Dati avansi	042				
	II.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+062)	043	17.610.806	3.763.883	13.846.923	10.241.272
20	1.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (045+046)	044	2.222.569		2.222.569	569.967
20 bez 207	a)	Gotovina	045	2.222.569		2.222.569	569.967
207	b)	Gotovinski ekvivalenti	046				
21, 22, 23	2.	Kratkoročna potraživanja (048 do 052)	047	15.339.183	3.763.883	11.575.300	9.630.427
211	b.	Kupci u zemlji	049	14.674.363	3.763.883	10.910.480	9.059.275
22	ġ.	Potraživanja iz specifičnih poslova	051				
23	d.	Druga kratkoročna potraživanja	052	664.820		664.820	571.152
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	053				
240	a)	Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054				
241	b)	Kratkoročni krediti dati u zemlji	055				
248	e)	Ostali kratkoročni plasmani	060				
27	4.	Potraživanja za PDV	061				
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja	062	49.054	-	49.054	40.878
288		D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	063				
290		E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	064				
		POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+063+064)	065				23.223.866
88		Vanbilansna aktiva	066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
		Ukupno aktiva (065+066)	067	183.136.548	19.280.921	163.855.627	161.161.433

Grupa konta, konto	POZICIJA		AOP	IZNOS tekuće godine	IZNOS prethodne godine
1	2		3	4	5
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	7341.877	6.161.563
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	2.000	2.000
300	1.	Dionički kapital	103		
302	2.	Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104		
303	3.	Zadružni udjeli	105		
304	4.	Ulozi	106		
305	5.	Državni kapital	107	2.000	2.000
309	6.	Ostali osnovni kapital	108		
31	II. Upisani neplaćeni kapital		109		
320	III. Emisiona premija		110		
	IV. Rezerve (112+113)		111	700.000	700.000
321	1.	Zakonske rezerve	112	700.000	700.000
322	2.	Statutarne rezerve	113		
dio 33	V. Revalorizacione rezerve		114		
dio 33	VI. Nerealizovani dobiti		115		
dio 33	VII. Nerealizovani gubici		116		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)		117	6.639.877	5.459.563
340	1.	Neraspoređena dobit ranijih godina	118	5.459.563	4.558.989
341	2.	Neraspoređena dobit izvještajne godine	119	1.180.314	900.574
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)		122		
350	1.	Gubitak ranijih godina	123		
351	2.	Gubitak izvještajne godine	124		
353	4.	Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine	126		

360	X Otkupljene vlastite dionice i udjeli		127		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA (129+130)		128	598.823	435.067
dio 40	1.	Dugoročna rezervisanja za troškove I rizike	129	162.558	210.022
dio 40	2.	Dugoročna razgraničenja	130	436.265	225.045
	C) DUGOROČNE OBAVEZE (132 do 138)		131	6.258.674	6.921.166
410	1.	Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	132	5.975.268	5.975.268
411	2.	Obaveze prema povezanim pravnim licima	133		
412	3.	Obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti	134		
413, 414	4.	Dugoročni krediti	135	283.406	945.898
415, 416	5.	Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	136		
419	7.	Ostale dugoročne obaveze	138		
408	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		139		
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	8.939.586	8.044.117
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze (142 do 148)		141	2.585.874	2.363.898
422	1.	Kratkoročni krediti i uzeti u zemlji	144	2.250.000	2.200.000
423	2.	Kratkoročni krediti i uzeti u inostranstvu	145		
424, 425	3.	Kratkoročne dio dugoročnih obaveza	146	334.331	
429	4.	Ostale kratkoročne finansijske obaveze	148	1.543	163.898
43	II. Obaveze iz poslovanja (150 do 154)		149	5.367.545	4.613.207
430	1.	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	150	668.935	476.420
431	2.	Dobavljači - povezana pravna lica	151		
432	3.	Dobavljači u zemlji	152	4.698.610	4.136.780
433	4.	Dobavljači u inostranstvu	153		
439	5.	Ostale obaveze iz poslovanja	154	-	7
44	III. Obaveze iz specifičnih poslova		155		
45	IV. Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)		156	826.697	950.565
450 do 452	1.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata	157	795.257	931.995
453 do 455	2.	Obaveze po osnovu naknada plata koje se refundiraju	158	31.440	18.570
456 do 458	3.	Obaveze za ostala primanja zaposlenih	159	-	
46	V. Druge obaveze		160	5.706	11.821

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

47	VI. Obaveze za PDV	161	153.764	104.626
48 osim 481	VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	162	-	-
481	VIII. Obaveze za porez na dobit	163	-	-
49 osim 495	E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	164	2.779.100	1.661.953
49 osim 495	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	165	-	-
	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.918.060	23.223.866
890 do 898	Vanbilansna pasiva	167	137.937.567	137.937.567
	Ukupna pasiva (166+167)	168	163.855.627	161.161.433

Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2020. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213)	201	44.180.364	42.932.981
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203		
601	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204		
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	44.144.086	42.891.815
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207		
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208		
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
650 do 659	4. Ostali poslovni prihodi	213	36.278	41.166
	II POSLOVNI RASHODI (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	43.800.615	41.602.685
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodate robe	215	28.079.152	26.289.779
510 do 519	2. Materijalni troškovi	216	2.156.907	2.134.998
52	3. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (218+219)	217	10.772.495	10.396.177
520 i 521	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	218	9.580.853	9.412.505
522 do 529	b) Ostali lični rashodi	219	1.191.642	983.672
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	220	788.032	862.715
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (222+223)	221	1.507.601	1.387.257
540 do 542	a) Amortizacija	222	1.507.601	1.387.257
543 do 549	b) Troškovi rezervisanja	223		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	224	352.113	383.678
555	7. Troškovi poreza	225	142.935	146.821
556	8. Troškovi doprinosa	226	1.380	1.260
poveć. 11 i 12 ili 595	9. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	227		
smanj. 11 i 12 ili 596	10. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	228		
	B. Poslovni dobitak (201-214)	229	379.749	1.330.296
	C. Poslovni gubitak (214-201)	230		
	D. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I Finansijski prihodi (232 do 237)	231	180.015	256.135
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232		
661	2. Prihodi od kamata	233	180.015	256.135
664	5. Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	236		
669	6. Ostali finansijski prihodi	237		
56	II Finansijski rashodi (239 do 243)	238	71.572	81.915
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	239		
561	2. Rashodi kamata	240	71.572	81.915
562	3. Negativne kursne razlike	241		
564	5. Ostali finansijski rashodi	243		
	E. Dobit redovne aktivnosti (229+231-238)	244	488.192	1.504.516
	F. Gubitak redovne aktivnosti (230+238-231)	245		

	G. OSTALI PRIHODI I RASHODI			
--	------------------------------------	--	--	--

Tabela 2

67	I Ostali prihodi (247 do 256)	246	1.140.147	846.315
670	1. Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	248		
672	3. Dobici od prodaje bioloških sredstava	249		
674	4. Dobici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251		
675	5. Dobici od prodaje materijala	252		
676	6. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	7. Naplaćena otpisana potraživanja	254	477.451	95.474
679	9. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	662.696	750.841
57	II Ostali rashodi (258 do 267)	257	448.025	1.450.257
570	1. Gubici od prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258		21.944
571	2. Gubici od prodaje i rashod. investicijskih nekretnina	259		
572	3. Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260		
574	4. Gubici od prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262		
575	5. Gubici od prodaje materijala	263		
576	6. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264		
577	7. Rashodi iz osnova zaštite od rizika	265		
578	8. Rashodi po osnovu ispravke vrijed. i otpisa potraživanja	266	44.733	937.167
579	9. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	403.292	491.146
	H. Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (246-257)	268	692.122	
	I. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (257-246)	269		603.942
	I PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)			
68	J. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine			
68	I. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271		
682	2. Prihodi od uskl.vrij.invest. nekr. za koje se obrač.amort.	273		
683	3. Prihodi od uskl.vrij.bioloških sre. za koja se obrač.amort.	274		
684	4. Prihodi od usklađivanja vrij.dugoroč. finansij. plasmana	275		
685	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	276		
686	6. Prihodi od usklađivanja vrij.kratk. finansijskih plasmana	277		
687	7. Prihodi od usklađivanja vrij.kapitala	278		
688 i 689	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (281 do 288)	280		
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Umanjenje vrij.invest.nekretnina za koje se obrač. amort.	283		
583	4. Umanjenje vrij.bioloških sredstava za koja se obr. amort.	284		
584	5. Umanjenje vrij.dugoroč. finans. plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		

585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha	286		
	K. Dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (270-280)	289		
	L. Gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (280-270)	290		
690 i 691	LJ. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	291		
590 i 591	M. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	292		
	N. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289+291-292)	293	1.180.314	900.574
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291)	294		
	NJ. TEKUĆI ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
721	1. Poreski rashodi perioda	295		
dio 722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	296		
dio 723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	297		
	O. NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
	1. Neto dobitak tekuće godine (293+294-295-296+297)	298	1.180.314	900.574
	2. Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299		
723	P. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	300		
	R. OSTALI DOBICI I GUBICI PERIODA			
	Đ. OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU	314		
	S. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE ILI GUBITKE	315		
	Š. NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA ILI GUBITAKA U PERIODU (314+315)	316		
	T. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU			
	I. Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu (298-299±316)	317	1.180.314	900.574
	I. Ukupan neto gubitak u obračunskom periodu (299-298±316)	318		
	Neto dobit/gubitak koji pripada većinskim vlasnicima	319	1.180.314	900.574
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324	477	476

**Izveštaj o tokovima gotovine
za period 01.01. do 31.12.2020. godinu**

Tabela 3.

R. br.	OPIS	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	4	5	6
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 404)	301	51.935.567	49.070.658
1.	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	302	49.369.558	48.661.073
2.	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	2.398.932	223.000
3.	Ostali prilivi od poslovne aktivnosti	304	167.077	186.585
II.	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	49.639.848	50.678.626
1.	Odliv iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	306	36.190.525	38.067.025
2.	Odliv iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih	307	10.715.565	10.322.563
3.	Odliv po osnovu plaćenih kamata	308	71.566	68.735
4.	Odliv po osnovu poreza i drugih dažbina	309	2.313.713	2.067.579
5.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	310	348.479	152.734
III.	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	2.295.719	
IV.	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312		1.607.968
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz investicionih aktivnosti (314 do 319)	313	84.994	
1.	Priliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	314		
2.	Priliv po osnovu prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priliv po osnovu prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priliv po osnovu kamata	317	84.994	
5.	Priliv po osnovu dividend i učešća u dobiti	318		
6.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	319		
II.	Odliv gotovine iz investicionih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	321		
2.	Odliv po osnovu kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odliv po osnovu kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih finan. plasmana	324		
III.	Neto prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (313-320)	325	84.994	
IV.	Neto odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (320-313)	326		
C	TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (328 do 331)	327	3.800.646	4.000.000
1.	Priliv po osnovu povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priliv po osnovu dugoročnih kredita	329		1.000.000
3.	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	330	3.800.000	3.000.000
4.	Priliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	331	646	
II.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (333 do 338)	332	4.528.757	4.854.102
1.	Odliv po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odliv po osnovu dugoročnih kredita	334	328.162	54.102

3.	Odliv po osnovu kratkoročnih kredita	335	3.750.000	4.800.000
4.	Odliv po osnovu finansijskog lizinga	336		
5.	Odliv po osnovu isplaćenih dividendi	337		
6.	Odliv po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	338	450.595	
III.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (327-332)	339		
IV.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (332-327)	340	728.111	854.102
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (301+313+327)	341	55.821.207	53.070.658
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (305+320+332)	342	54.168.605	55.532.728
F.	NETO PRILIVI GOTOVINE (341-342)	343	1.652.602	
G.	NETO ODLIVI GOTOVINE (342-341)	344		2.462.070
H.	Gotovina na početku izvještajnog perioda	345	569.967	3.032.037
I.	Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	346		
J.	Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na kraju izvještajnog perioda (345+343-344+346-347)	348	2.222.569	569.967

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2019. godine

Tabela broj 4.

Red. broj	Vrsta promjene u kapitalu	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						Manjinski interes	Ukupni kapital (8+9)
			Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revaloriz. rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finans. imovine raspol. za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statut. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4±5±6±7)		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Stanje na dan 31.12.2018. godine	901	2.000			700.000	4.558.989	5.260.989		5.260.989
2.	Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902								
3.	Efekti ispravka grešaka	903								
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2018. odnosno 01.01.2019. god	904	2.000			700.000	4.558.989	5.260.989		5.260.989
5.	Efekti revalorizacije mater. i nemater. sredstava	905								
8.	Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilanci uspjeha	907								
9.	Neto dobitak/gubitak perioda priznati direktno u kapitalu	908					900.574	900.574		900.574
10.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	909								
11.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	910								
12.	Stanje na dan 31.12.2019. gododine	912	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
13.	Efekti promjena u računovodstvenim politikama	913								
14.	Efekti ispravka grešaka	914								
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2019. godine odnosno 01.01.2020. godine	915	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
16.	Efekti revalorizacije mater. i nemater. sredstava	916								
17.	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917								
18.	Kursne razlike nastale prevod. transak. u stra. Valuti	918								
19.	Neto dobiti/gubici perioda koji nisu iskaz. u bil. uspi	919								
20.	Neto dobit/gubitak perioda priznati direktno u kapitalu	920					1.180.314	1.180.314		1.180.314
21.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	921								
22.	Emis. dion. Kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap	922								
23.	Stanje na dan 31.12.2019. godine	923	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877

**NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2020. godinu**

3. UVOD

Revizija finansijskih izvještaja Preduzeća, obavljena je na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

4. OPŠTI DIO

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao preduzeće sa ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladno sa važećom klasifikacijom djelatnosti u Brčko distriktu BiH, utvrđene Statutom Preduzeća.

Preduzeće je pravno lice, osnovano prema Zakonu o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 22/18 - prečišćen tekst i 5/20) odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnivanju Preduzeća, broj 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine, ispravkom odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17.07 2007. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju broj 01-02-111/08 od 12.06.2008. godine, 01-02-24/16 i 01-02-25/16 od 14.12.2016. godine.

Preduzeće je, na osnovu Zakona o registraciji poslovnih subjekata Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 15/05) registrovano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH dana 28.12.2007.godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Preduzeća glasi: Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Preduzeća je u Brčkom, ulica Studentska broj 13.

Osnivač Preduzeća je Brčko distrikt BiH sa osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 2.000,00 KM, što predstavlja 100% kapitala.

Preduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizovano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Upravni odbor preduzeća je 06.06.2019. godine izabrao i imenovao direktora Preduzeća na period od četiri godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Preduzeća predviđeno je 489 zaposlenih, dok je na dan 31.12.2020. godine broj zaposlenih bio **459**.

5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Preduzeća za 2020. godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te usklađenost finansijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo Preduzeća primjenjuje zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, ocjenu sistema internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Obim revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sistemom uzorkovanja smo ispitali značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i izvore, potraživanja i obaveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabavki. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a u kojima su uočeni nedostaci vezani za finansijsko poslovanje i izvještavanje.

Svi iznosi u finansijskim izvještajima iskazani su u KM.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Preduzeća za 2019.godinu i dostavio konačan izvještaj. Upravni odbor Preduzeća je Odlukom broj akta: 02.02-03-KC-016 od 07.09.2020.godine, usvojio Akcioni plan za postupanje po preporukama Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH broj: 01-01663/20, koji je Uredu za reviziju upućen u roku propisanom Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2019. godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju, utvrdili smo slijedeće:

- **Preduzeće je provelo preporuke koje se odnose na:**
 - utvrditi nabavnu vrijednosti sredstava po vrstama na dan obračuna i ispravku vrijednosti, na način da su eliminisane nabavke i isknjiženja koja uvećavaju ukupan promet na klasi 0- Stalna sredstva, odnosno utvrditi salda nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti po vrstama sredstava.
 - usaglašavanje stanja obaveza prema povezanim pravnim licima i u skladu sa ishodom usaglašavanja poduzeti mjere eventualnog plaćanja obaveze ili priznavanja prihoda od otpisa obaveza.

- sačinjavanje plan godišnjih odmora u skladu sa odredbama Pravilnika o radu.
 - dosljedno poštivanje odredbe Zakon o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ispunjavanja uslova za isplatu naknada umjesto korištenja godišnjeg odmora.
 - dosljedno poštuje odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
 - poštivanje odredbe ugovora u djelu utvrđivanja odgovornosti za neblagovremeno pružanje usluge, te u slučaju odgovornosti davaoca usluge zaračunati ugovorene penala, kako je to predviđeno Ugovorom.
- **Preduzeće je djelimično provelo preporuku koja se odnosi na:**
 - dosljedno provođenje propisanih procedura u praćenju naplate potraživanja i blagovremenog preduzimanja mjera prema dužnicima koji ne izvršavaju ugovorene obaveze plaćanja računa za preuzeta dobra i usluge;
 - aktiviranje na zaključivanju ugovora, pokretanju i provođenju postupaka prinudne naplate područja i kategorije korisnika usluga za koja se, nakon analize, odredi obaveza prikupljanja i odvoza smeća, a za područja bez obaveze kontinuiranog prikupljanja i odvoza smeća izvršavanje na osnovu zahtjeva korisnika i ugovora sklopljenih na osnovu stvarnih potreba korisnika i troškova pružanja usluge;
 - usklađivanje akata u zakonom propisanim rokovima;
 - pribavljanja saglasnosti osnivača na pravilnike i njihove izmjene i dopune koji regulišu plate, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja;
 - osiguranje nezavisnosti preduzeća i optimalne iskorištenosti vlastitih transportnih sredstava, a nedostajuće resurse za obavljanje djelatnosti osiguravati na druge načine.
 - intenziviranje aktivnosti na nabavci sredstava za rad (vozila-radne mašine) za normalno odvijanje procesa pružanja usluga, u skladu sa odredbama tačke 17. Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.
 - izradu nove organizacije Preduzeća i programa prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.
 - provođenju aktivnosti na okončanju diobenog bilansa i upisa povećanja osnovnog kapitala, za iznos nekretnina i pokretnih stvari preuzetih od strane osnivača prilikom osnivanja.

- **Preduzeće nije provelo preporuke koje se odnose na:**

- potrebu da se utrošak sredstava svede na planirane okvire u skladu sa Finansijskim planom Preduzeća.
- dosljedno poštivanje odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja.
- usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima, prije sačinjavanja finansijskih izvještaja u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.
- potrošnju vode utvrđivati očitanjem vodomjera u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH.
- donošenje podzakonskih akata kojim će se obezbijediti neophodan nivo objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova.
- dokumentovanje kontrole izvršenog posla u skladu sa odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.
- dosljednu primjenu odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

- **Osim navedenog utvrdili smo da zadnje tri godine nisu provedene preporuke:**

- poduzimanje aktivnosti na dobijanju saglasnosti osnivača na godišnji poslovni plan, u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH,
- obezbjeđenja neophodnog nivoa objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova, prilikom donošenja podzakonskog akta za definisanje privremenih i povremenih poslova.
- uspostavljanje analitičke evidencije sitnog inventara u upotrebi koja obezbjeđuje sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke neophodne za preduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja.
- u saradnji sa nadležnim Odjeljenjem, redefinisana područja obaveznog prikupljanja i odvoza smeća.
- provođenje principa jednake plate za jednak rad prilikom definisanja osnovne plate za konkretno radno mjesto.
- utvrđivanja jasnih i mjerljivih kriterija za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisivanja procedura njihove primjene na konkretne poslove prilikom obračuna plata za tekući mjesec.
- definisanja stručnog profila za pojedina radna mjesta koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta.

- usaglašavanje obaveza sa dobavljačima prije sačinjavanja finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.
- intenziviranje aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije u cilju postizanja dozvoljenih tehničkih gubitaka.
- blagovremeno podnošenje izvještaja o izvršenom popisu u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.
- zaključivanje ugovora o prikupljanju i zbrinjavanju pasa lotalica sa Brčko distriktom BiH, kako je to regulisano Odlukom o obavljanju djelatnosti od opšteg interesa, donesene od strane Skupštine Brčko distrikta BiH 14.04.2010. godine.

Potrebno je da Preduzeće preduzme aktivnosti na implementaciji preporuka datih u izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Unutrašnja organizacija preduzeća se, prema Statutu, sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz saglasnost osnivača. U Preduzeću je uspostavljena interna revizija.

Upravni odbor, kao organ upravljanja u Preduzeću, se u skladu s članom 11 Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i članom 24 Statuta Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. sastoji od 5 članova koje imenuje gradonačelnik Brčko distrikta BiH, na period od četiri godine. Gradonačelnik Brčko distrikta BiH je 25. jula 2016. godine donio Odluku o imenovanju članova Upravnog odbora Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“, kojom su članovi Upravnog odbora imenovani na mandat od četiri godine.

Ovlašteno lice za zastupanje preduzeća je direktor. U pravnim poslovima s trećim licima, na osnovu Odluke o osnivanju, direktor može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz saglasnost Upravnog odbora.

Na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola i utvrdili da je Preduzeće u velikom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Donešen je značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Odgovornost na uspostavi i funkcionisanju sistema internih kontrola je na rukovodstvu Preduzeća, a osnova funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i drugih poslovnih aktivnosti na sprečavanju ili umanjenju njihovog uticaja na poslovanje preduzeća putem umanjenja njihovih efekata ili prebacivanju na treća lica (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okruženje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je, takođe, utvrđeno da su usvojene politike i procedure postupanja uposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da obezbijede razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi redovnih aktivnosti, dok ne osiguravaju efikasno upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Nedostaci u finansijskom poslovanju u 2020. godini koji se odnose na:

- neblagovremeno donošenje Poslovnog plana za 2020. godinu odobrenog od osnivača Preduzeća,
- prije sačinjavanja finansijskih izvještaja nije izvršeno preknjižavanje potražnih salda sa pojedinih analitičkih konta potraživanja od kupaca na adekvatna konta obaveza po osnovu primljenih avansa,
- nisu poštivanje odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna,
- neizvršavanje izrade nove organizacije Preduzeća, neusaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima,
- gubici električne energije iznad prosjeka distributera i dozvoljenih tehničkih gubitaka, zaključivanje ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova za obavljanje sezonskih poslova vršeno na netransparentan način i bez dokumentovanja praćenja i izvršenja količine i kvaliteta posla,
- nedostavljanje izvještaja o obavljenom popisu u propisanom roku, ukazuju na postojanje nedostataka u funkcionisanju sistema internih kontrola.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Preduzeća.

7.2. Izrada, donošenje i realizacija Plana poslovanja

Odredbama člana 30 Statuta Preduzeća je utvrđena obaveza i nadležnost za donošenje godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća.

Izrada godišnjeg Plana poslovanja Preduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovodioci uz specificiranje planiranih zadataka i zbirnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na nivou Preduzeća.

Godišnji poslovni plan Preduzeća, u skladu sa odredbama člana 14 tačka 1 b) Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH, usvaja Upravni odbor uz saglasnost osnivača, odnosno Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poslovni plan za 2020. godinu, u kojem je sadržan i Finansijski plan za 2020. godinu, je usvojen od strane Upravnog odbora 23.12.2019. godine Odlukom broj: 01-02958/19, a 12.02.2020. godine je Odlukom broj: 01-02-792/20 na isti je data saglasnost od strane Skupštine Brčko distrikta BiH .

Preduzeće, kao i u ranijem periodu, nije prije početka poslovne godine obezbjedilo saglasnost Skupštine na Poslovni plan tekuće godine.

Potrebno je prije početka godine na koji se Poslovni plan odnosi, na isti pribaviti saglasnost osnivača, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

U narednom tabelarnom pregledu dajemo uporedni prikaz prihoda i rashoda Preduzeća u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirane.

R/B	PRIHODI	PLANIRANO 01.01.- 31.12.2020.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2019.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2020.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	46.425.000	42.891.815	44.144.086	102,92	95,09
2.	Finansijski prihodi	270.000	256.135	180.014	70,28	66,67
3.	Ostali poslovni prihodi	110.000	41.166	36.279	88,13	/
4.	Prihodi na osnovu nap. ind.otpisanih potraživanja	93.600	95.474	477.451	/	/
5.	Primitci (Grant Vlade) i ostali nepomenuti prihodi	256.400	750.841	662.697	88,26	258,46
	UKUPNO PRIHODI	47.155.000	44.035.431	45.500.527	103,33	96,49
	TROŠKOVI	01.01.- 31.12.2020.	01.01 - 31.12.2019.	01.01 - 31.12.2020.		
1.	Nabavna vrijednost robe - el. energija	28.650.000	26.289.779	28.079.152	106,81	98,01
50	Nabavna vrijednost prodate robe	28.650.000	26.289.779	28.079.152	106,81	98,01
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.814.800	990.721	1.065.305	107,53	58,70
3.	Utrošena energija i gorivo	1.131.000	990.576	953.719	96,28	84,33
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	100.000	78.267	54.303	69,38	54,30
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	93.000	75.434	83.580	110,80	89,87
51	Materijalni troškovi	3.138.800	2.134.998	2.156.907	101,03	68,72
6.	Bruto plate	9.549.428	9.412.506	9.580.853	101,79	100,33
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	20.000	24.137	5.294	21,93	26,47
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	910.572	780.941	774.610	99,19	85,07
9.	Naknade članovima UO	60.000	54.847	62.443	113,85	104,07
10.	Naknade po osnovu Ugovora o djelu	200.000	123.746	349.295	282,27	174,65
52	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	10.740.000	10.396.177	10.772.495	103,62	100,30
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	170.000	123.748	57.742	46,66	33,97
12.	Troškovi transportnih usluga	18.000	293	0	0	0
13.	Troškovi usluga održavanja	553.000	336.237	408.658	121,54	73,90
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	293.000	179.520	96.900	53,98	33,07
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	87.400	46.880	36.335	77,51	41,57
16.	Troškovi ostalih usluga	269.000	176.037	188.397	107,02	70,04
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.390.400	862.715	788.032	91,34	56,68
17.	Troškovi amortizacije	1.605.000	1.387.257	1.507.601	108,67	93,93

54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	1.605.000	1.387.257	1.507.601	108,67	93,93
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	232.800	104.320	74.208	71,13	31,88
19.	Troškovi reprezentacije	32.000	23.481	7.805	33,24	24,39
20.	Troškovi premija osiguranja	105.000	84.493	61.696	73,02	58,76
21.	Troškovi bankarskih usluga	94.000	54.941	72.917	132,72	77,57
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	85.000	62.383	84.127	134,86	98,97
23.	Troškovi poreza, naknada i taksi	196.000	146.821	142.935	97,35	72,93
24.	Troškovi članarina	1.400	1.260	1.380	109,52	98,57
25.	Ostali nematerijalni troškovi	74.600	54.060	51.360	95,01	68,85
55	Nematerijalni troškovi	820.800	531.759	496.428	93,36	60,48
26.	Finansijski rashodi	120.000	81.915	71.572	87,37	59,64
56	Finansijski rashodi	120.000	81.915	71.572	87,37	59,64
27.	Ostali rashodi	340.000	1.450.257	448.025	30,89	131,77
57	Ostali rashodi i gubici	340.000	1.450.257	448.025	30,89	131,77
	UKUPNO TROŠKOVI	46.805.000	43.134.857	44.320.212	102,75	94,69
	FINANSIJSKI REZULTAT	350.000	900.574	1.180.315	131,06	337,23

Revizijom smo utvrdili da je na pojedinim pozicijama rashoda za period 01.01.-31.12.2020. godine, došlo do prekoračenja u odnosu na planirane, i to kod troškova: naknada članovima upravnog odbora i naknada po osnovu ugovora o djelu i povremenim i privremenim poslovima, te ostali rashodi.

Potrebno je utrošak sredstava svesti na planirane okvire u skladu sa Finansijskim planom Preduzeća.

7.3. Bilans stanja i popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2020. godine

7.3.1. Stalna imovina i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od 9.797.683,00 KM, a sastoji se od :

R. br.	OPIS	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto
0	1	2	3	4(2-3)
1	01- nematerijalnih sredstava	2.798.028,00	1.992.568,00	805.460,00
2	02-nekretnina postrojenja i opreme neto vrijednosti	20.796.916,00	11.809.396,00	8.987.520,00

3	05-ostala specifična stalna materijalna sredstva (djela likovne umjetnosti)	4.703,00	0,00	4.703,00
4	0-Ukupno 1+2+3 Bilans stanja:	23.599.647,00	13.801.964,00	9.797.683,00

Iskazano stanje odgovara stanju u glavnoj knjizi i bruto bilansu na dan 31.12.2020. godine.

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 805.460,00 KM sa slijedećom strukturom:

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1	2	3	4
1.) 011- Licence i druga prava	298.721,17	288.292,40	10.428,77
2.) 013- Ulaganja u tuđa materijalna sredstva	6.888,88	5.049,83	1.839,05
3.) 014-programi (Ostala nematerijalna sredstva)	2.470.898,49	1.699.226,02	771.672,47
4.) 015. Nematerijalna sredstva u pripremi	21.520,00	0,00	21.520,00
5) Ukupno 1)+2.)+3.)+4): u bruto bilansu	2.798.028,54	1.992.568,25	805.460,29

Preduzeće je tokom 2020. godine izvršilo nabavku nematerijalnih sredstava (software) u iznosu od 43.927,00 KM, od čega je 22.407,01 KM stavljeno u upotrebu i evidentirano u okviru konta 014- Programi (ostala nematerijalna sredstva), a ostatak u iznosu 21.520,00 KM i evidentirano je u okviru konta 015- Softver u pripremi.

Ispravka vrijednosti (amortizacija) za 2020. godinu je obračunata u iznosu od 244.606,49 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U Bilansu stanja iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema sa nabavnom vrijednošću 20.796.916,00 KM, ispravkom vrijednosti 11.809.396,00 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 8.987.520,00 KM, po strukturi kako slijedi:

R. br.	Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
0	1	2	3	4
1	021-Građevinski objekti	5.746.055,35	2.224.298,37	3.521.756,98
2	022,023 i 024-Postrojenja i oprema	14.567.575,44	9.585.097,45	4.982.477,99
3	025-Sredstva u pripremi	483.284,85	0	483.284,85
4	02-Ukupno bilans stanja (1+2+3):	20.796.915,64	11.809.395,82	8.987.519,82

U toku 2020. godine Preduzeće je evidentiralo nabavke na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme u ukupnom iznosu od 523.488,90 KM od toga:

- Građevinski objekti	32.948,00
- Postrojenja i oprema	430.794,50
-Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	22.244,40

U toku 2020. godine Preduzeće je sa pozicije postrojenja i opreme isknjižilo iznos od 94.393,35 KM, radi se o opremi (putnički automobili u iznosu od 93.631,41 KM i kompjuterskoj opremi u iznosu od 761,94 KM) koja je u cjelosti amortizovana, na osnovu Odluke UO po Elaboratu o redovnom godišnjem popisu.

7.3.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 16.120.376,78 KM i veća su, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 3.682.526,11 KM, a struktura istih data je u slijedećoj tabeli:

R. br	Opis tekućih sredstava	Iznos u KM		Struktura 2020. g.	Indeks
		2019. godina	2020. godina	%	3/2* 100
0	1	2	3	4	5
I	Zalihe	2.196.579,11	2.273.454,16	14,10	103,50
1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.196.579,11	2.273.456,16	14,10	103,50
II	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (2+3+4+5)	10.241.271,56	13.846.922,62	85,90	135,21
2	Gotovina i ekvivalenti gotovine	569.967,38	2.222.568,70	13,79	389,95
3	Kupci u zemlji	9.059.275,03	10.910.480,29	67,68	120,43
4	Druga kratkoročna potraživanja	571.151,15	664.819,83	4,12	116,40
5	Aktivna vremenska razgraničenja	40.878,00	49.053,80	0,30	120,00
6	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (I+II)	12.437.850,67	16.120.376,78	100	129,61

Zalihe

Stanje zaliha materijala i sitnog inventara Preduzeća iskazano je u iznosu od **2.273.454,00** KM. Vrijednost zaliha, na navedeni dan, po radnim jedinicama iznosi kako slijedi:

a)	Sirovine i materijal u RJ Vodovod	951.473,96
b)	Sirovine i materijal u RJ Čistoća	257.414,93
c)	Sirovine i materijal u RJ Elektro distribucija	958.178,72
d)	Sitan alat i inventar u upotrebi	106.386,55
U K U P N O		2.273.454,16

Zalihe predstavljaju kratkotrajnu materijalnu imovinu koja se drži zbog prodaje u redovnom poslovanju, u procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili postupku pružanja usluga. Osim navedenog, za priznavanje nekog sredstva na poziciji zaliha (tekuće sredstvo), potrebno je da se u toku najmanje jednog obračunskog perioda izvrši njegova upotreba u proces stvaranja učinaka (proizvodnja, pružanje usluga, prodaja i sl.).

MRS 2-Zalihe, tačka 28, preporučuje potrebu provjere aktuelnosti cijena zaliha, u usporedbi sa realnim tržišnim uslovima, ako su zalihe oštećene, ako su u cijelosti ili djelimično zastarjele ili ako su njihove prodajne cijene smanjene. Praksa djelimičnog otpisivanja zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti u skladu je s načelom, da se imovina ne treba voditi u iznosima većim od onih za koje se pretpostavlja da će se ostvariti od njezine prodaje ili upotrebe.

Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvještaja propisani su zahtjevi za priznavanje sredstva: a) pritanje buduće ekonomske koristi i b) da se može njegova vrijednost pouzdano mjeriti. Zalihe koje ispunjavaju navedene zahtjeve, mogu biti bilansna pozicija.

Revizijom smo utvrdili da, u iskazanom stanju zaliha na dan 31.12.2020. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.111.445,00 KM čije su pojedinačne cijene (cijene sticanja) iz ranijih perioda za koje nije vršeno usklađivanje vrijednosti u skladu sa preporukama MRS 2 Zalihe.

Potrebno je tehnološki zastarjele zalihe popisati i isknjižiti, te putem javne licitacije pokušati prodati.

Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Preduzeća su precijenjene u aktivi bilansa stanja na dan 31.12.2020. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za period 01.01.- 31.12.2020. godine.

Potrebno je izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u zavisnosti šta je niže u skladu sa odredbama MRS 2-Zalihe, te priznati i evidentirati rashode po tom osnovu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu 2.222.569,00 KM i odgovaraju iskazanim stanjima na izvodima banaka i blagajničkim izvještajima Preduzeća na isti dan, kako slijedi:

1	Na transakcijskom računu „NLB“ banka d.d.	2.199.044,78
2	Na transakcijskom računu “Raiffeisen bank” d.d.	736,84
3	Na transakcijskom računu „Nova banka“.	22.280,97
4	Gotovina na transakcijskim računima u domaćoj valutu(1+2+3)	2.222.062,59
5.	Devizni račun kod „NLB“ banka d.d.	184,77
6	Blagajna u domaćoj valuti	321,34
7	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (4+5+6)	2.222.568,70

Kratkoročna potraživanja

U finansijskim izvještajima Preduzeća, ukupna kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 11.573.300,00 KM.

Struktura ukupnih potraživanja data je u slijedećem pregledu:

	Bruto	ispravka	neto
1. Potraživanja od kupaca u zemlji	14.674.363,18	-3.763.882,81	10.910.480,37
2 . Druga (ostala) kratkoročna potraživanja a)+b)	664.819,75	0,00	664.819,75
a) Potraživanja za zatezne kamate	582.501,75	0,00	582.501,75
b) Potraživanja od FZO za bolovanja	82.318,00	0,00	82.318,00

Potraživanja od kupaca u zemlji

U Bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine iskazano je neto stanje potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 10.910.480,00 KM. Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u pregledu kako slijedi:

Vrsta učinka	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Bruto vrijednost (2+3)	Ispravka vrijednosti	UKUPNO (4+5)
1	2	3	4	5	6
Isporuka električne energija	7.141.930,15	2.414.375,57	9.556.305,72	-2.521.137,88	7.035.167,84
Isporuke vode i usluge kanalizacije	574.377,10	1.047.693,34	1.622.070,44	-153.471,47	1.468.598,97
Usluge odvoza smeća	556.250,72	1.397.868,33	1.954.119,05	-351.456,67	1.602.662,38
Ostale usluge preduzeća	804.051,17	737.816,79	1.541.867,96	-737.816,79	804.051,17
U K U P N O :	9.076.609,14	5.597.754,03	14.674.363,17	-3.763.882,81	10.910.480,36
Potražna salda kupaca			165.943,61		
Ukupno			14.840.306,78	-3.763.882,81	11.076.423,97

Revizijom smo utvrdili da u bruto bilansu postoje potraživanja od kupaca sa potražnim saldonom u ukupnom iznosu od 165.943,61 KM (potraživanja od kupaca za vodu-privreda u iznosu od 24.421,40 KM i potraživanja za odvoz smeća u iznosu od 141.522,21 KM) koja su za isti iznos umanjila bruto potraživanja od kupaca koja inače iznose 14.840.306,78 KM, a nakon ispravke neto potraživanja iznose 11.076.423,97 KM. U odnosu na isti period prethodne godine potraživanja od kupaca su veća za 2.024.148,97 KM (neto potraživanja od kupaca 31.12.2020. godine 11.076.423,97 KM – neto potraživanja od kupaca 31.12.2019. godine 9.052.275,00 KM).

Po osnovu potražnih salda (preplate), potraživanja od kupaca su podcijenjena za iznos od 165.943,61 KM u aktivi bilansa stanja a za isti iznos su podcijenjene obaveze po osnovu primljenih avansa u pasivi bilasa stana na dan 31.12.2020. godine.

Potrebno je prije sačinjavanja finansijskih izvještaja izvršiti preknjižavanje potražnih salda sa pojedinih analitičkih konta potraživanja od kupaca na adekvatna konta obaveza po osnovu primljenih avansa.

Sporna potraživanja (utužena)

Na dan 31.12.2020. godine u okviru pozicije potraživanja od kupaca u zemlji, sporna (utužena) potraživanja iznose 5.597.754,03 KM, struktura istih data je u slijedećem pregledu:

R. br.	Opis	Iznos 2018. godine	Iznos 2019. godine	Iznos 2020. godine
1	Sporna potraživanja (električna energija-domaćinstva)	300.898,10	670.688,44	758.383,62
2	Sporna potraživanja (električna energija-pravna lica)	1.069.441,01	1.523.081,80	1.098.627,71
3	Sporna potraživanja (električna energija-pravna lica 10kw)	147.859,45	147.859,45	147.859,45
4	Sporna potraživanja - isporučena voda - domaćinstva	585.811,90	579.652,21	640.761,75
5	Sporna potraživanja - odvoz smeća domaćinstva	803.015,83	747.052,81	742.301,43
6	Sporna potraživanja - voda pravna lica	253.616,97	380.558,87	406.931,59
7	Sporna potraživanja - smeće pravna lica	627.259,98	639.040,52	655.566,90
8	Sporna potraživanja priključak na vod. mrežu	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Sporna potraživanja – usluge na zahtjev građana	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Sporna potraživanja – priključak na el.mrežu	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Sporna potraživanja - el.saglasnosti	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Ostale naknade -priključak vode	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Ostale usluge azil	535.000,00	535.000,00	535.000,00
14	Neovlaštena potrošnja –pravna lica	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Neovlaštena potrošnja –domaćinstva	276.155,48	276.155,48	276.155,48
16	Usluge gradske deponije	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	U K U P N O:	4.935.224,27	5.835.255,13	5.597.753,48

Sporna potraživanja su u odnosu na prethodnu godinu manja za 237.501,85 KM jer su sporna potraživanja (i to sporna potraživanja el.energija kupci pravna lica) u iznosu od 424.453,29 KM naplaćena, od jednog većeg dužnika po sudskoj presudi u korist Preduzeća.

Naplata potraživanja regulisana je Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH broj: 01-01361/14 od 05.02.2014. godine.

Odredbama člana 7 stav 1 tačke a), b) i c) propisan je način utvrđivanja dopuštenog limita potraživanja prije pokretanja neke od mjera naplate:

- Za električnu energiju, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca od prijema računa za tekući mjesec,
- Za vodu, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca,
- Za smeće, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnjih šest mjeseci.

Odredbama člana 8 stav 2 tačka d) propisane su mjere koje se pokreću prema kupcima koji dug nisu platili po isteku valutnog roka ili dopuštenog limita (nalog za isključenje).

Najznačajniji udio u spornim potraživanjima čine sporna potraživanja za isporučenu električnu energiju od pravnih lica.

Revizijom smo utvrdili da u evidenciji potraživanja od kupaca električne energije postoje kupci pravna lica koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Preduzeće nije poduzimalo mjeru isključenja, što nije u skladu sa navedenim odredbama Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja. Osim navedenog utvrdili smo da na kontima redovnih potraživanja od kupaca postoje potraživanja koja su starija od godinu dana a da nisu utužena.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati potraživanja, u dijelu preduzimanja svih propisanih mjera u cilju naplate potraživanja, prije nego što potraživanja postanu sporna.

Odredbama člana 22. tačka (5) Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH broj 01-00144/18 od 01.02.2018. godine te Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH od 26.02.2020. godine, propisano je da se najmanje na dan sačinjavanja svakog bilansa stanja vrši procjena naplativosti potraživanja, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći faktori:

- a) likvidnost i solventnost partnera,
- b) povijest otplaćivanja obaveza,
- c) ekonomski trendovi u datom području,
- d) sniženje kreditnog rejtinga dužnika.

U stavu (13) istog člana propisano je da se na osnovu utvrđenih kategorija vrši ispravka spornih potraživanja, a u tački (14) dati su procentualni iznosi otpisa za svaku kategoriju i to: utužena potraživanja 5%, potraživanja za koje je pokrenut sudski spor pred nadležnim sudom 5%, potraživanja od dužnika kod kojih je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja 10% i potraživanje nije naplaćeno u roku od 12 mjeseci od dana dospijeća potraživanja na naplatu (50-100%).

Odredbe MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja, preporučuju, radi potrebe realnog bilansiranja i fer prezentacije finansijskih izvještaja, procjenu naplativosti potraživanja i u skladu sa procjenom knjigovodstveno evidentiranje. Osim toga, načelo opreznosti, preporučuje da se i aktiva bilansa stanja procjenjuje, tako da sredstva (potraživanja) ne budu precijenjena (tačka 37 Okvira MSFI).

Preduzeće je na dan obračuna rashodovalo sumnjivih i spornih potraživanja u ukupnom iznosu od 39.292,59 KM, što čini 10% sumnjivih i spornih potraživanja utvrđenih na kraju godine, i to:

- potraživanja po osnovu usluge odvoza smeća domaćinstava u iznosu od 8.115,18 KM, (sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 81.151,81 KM)

- potraživanja po osnovu usluge odvoza smeća pravna lica u iznosu od 8.390,52 KM, (sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 83.905,21 KM)

- isporučene vode-domaćinstva u iznosu od 9.652,07 KM (sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 86.520,75 KM)

- isporučene vode-pravna lica u iznosu od 3.406,76 KM
(sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 34.064,65 KM)

- isporučene električne energije – domaćinstva u iznosu 8.988,52 KM
(sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 89.885,19 KM)

- isporučene električne energije – pravna lica u iznosu od 739,54 KM
(sporna potraživanja sa 31.12.2020. godine u iznosu od 7.395,38 KM)

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće na dan bilansiranja nije u dovoljnoj mjeri izvršilo procjenu i otpis nenaplativih potraživanja, jer su u neto iznosu iskazanih potraživanja sadržana i sumnjiva i sporna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od dana dospjeća. Potraživanja od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2020. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih potraživanja, što nije u skladu sa preporukama MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i Okvira MSFI i odredbama člana 22 stav (14) točka d) Pravilnika o računovodstvenim politika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH broj 01-00144/18 od 01.02.2018. godine te Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o računovodstvenim politika u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH od 26.02.2020. godine

Potrebno je, u skladu sa preporukama MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, Okvira MSF i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politika Preduzeća, vršiti procjenu naplativosti potraživanja i te u skladu sa procjenom izvršiti priznavanje rashoda po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja.

Druga (ostala) kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 664.820,00 KM a odnose se na:

- Potraživanja za zatezne kamate	582.501,75
- Potraživanja od FZO za bolovanja	82.318,08

Potraživanja za zatezne kamate na dan 31.12.2020. godine iznosi 582.501,75 KM i veća su u odnosu na prethodnu godinu za 90.083,99 KM.

Tokom 2020. godine je izvršen obračun potraživanja po osnovu zateznih kamata u iznosu od 175.088,13 KM, dok je naplata po ovome osnovu ostvarena u iznosu od 84.994,14 KM.

7.3.3. Kapital

Ukupan kapital iskazan je u iznosu od 7.341.877,00 KM, a po strukturi odnosi se na sljedeće:

1. Državni kapital	2.000,00
2 . Rezerve	700.000,00
3. Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	5.459.563,00

4. Neraspoređena dobit izvještajne godine	1.180.314,00
	7.341.877,00

U odnosu na prethodnu godinu na dan 31.12.2020. godine evidentirano je povećanje na kontu neraspoređena dobit iz ranijeg perioda u iznosu od 900.574,00 KM po osnovu ostvarene dobiti iz 2019. godine, te dobit u iznosu od 1.180.314,00 KM, na kontu neraspoređena dobit izvještajne godine.

7.3.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 598.823,00 KM, a odnose se na rezervisanja na započete sudske sporove u iznosu od 162.558,00 KM i ostali unaprijed naplaćeni odloženi prihodi u iznosu od 436.265,00 KM (primljene, a neutrošene subvencije za električnu energiju za 2019. i 2020. godina).

7.3.5. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u finansijskom iskazu bilansu stanja iskazane su u iznosu od 6.258.674,00 KM i sastoje se od:

- obaveza koje se mogu konvertovati u kapital u iznosu od 5.975.268,00 KM i
- obaveza po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od 283.406,00 KM.

Na bilansnoj poziciji obaveze koje se mogu konvertovati u kapital na dan 31.12.2020. godine iskazani iznos od 5.975.268,00 KM, a odnosi se na vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od strane osnivača po okončanju diobenog bilansa.

Do okončanja naše revizije, Preduzeće nije izvršilo upis povećanja osnovnog kapitala, odnosno nije izvršilo dokapitalizaciju kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od strane osnivača po okončanju diobenog bilansa, ali je Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH uputilo zahtjev sa dokumentacijom za upis.

Na bilansnoj poziciji obaveze po osnovu dugoročnih kredita iskazane u iznosu od 283.406,00 KM odnose se na ostatak obaveze po ugovoru o kreditu za nabavku opreme, koje Preduzeće otplaćuje u skladu sa ugovorenom obavezom.

7.3.6. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 8.939.586,00 KM, i struktura istih data je u slijedećem pregledu:

1. Kratkoročne finansijske obaveze	2.585.874,00
2. Obaveze iz poslovanja	5.367.545,00
3. Obaveze po osnovu plata, naknada i poreza i doprinosa	826.697,00
4. Druge obaveze	5.706,00
5. Obaveze za PDV	153.764,00
Kratkoročne obaveze (1+2+...+5)	8.939.586,00

Kratkoročne finansijske obaveze

Na poziciji kratkoročnih finansijskih obaveza iskazan je iznos od 2.585.874,00 KM, od čega se 2.250.000,00 KM odnosi na obaveze po revolving kreditima kod Unicredit banke i Raiffeisen banke a iznos od 334.331,00 KM na reklasifikaciju kratkoročnog dijela obaveza dugoročnog kredita za nabavku opreme, koji se odnosi na 2021. godinu.

Obaveza iz poslovanja

Na poziciji obaveza iz poslovanja, iskazan je iznos od 5.367.545,00 KM, koje se odnose na slijedeće:

- Primljeni avansi depoziti i kaucije 668.935,00 KM
- Dobavljači u zemlji 4.698.610,00 KM

Primljeni avansi depoziti i kaucije iskazani su u iznosu od 668.935,00 KM i odnose se na primljene avanse kako slijedi:

R. br.	konto	O P I S	ps	smanjenje obaveze	povećanje obaveze (uplate)	sa 31.12.
1	43020	Primljeni avansi -voda domaćinstva	52.386,70	-6.725,51	0,00	45.661,19
2	43021	Primljeni avansi -voda privreda	9.195,09	-3.737,43		5.457,66
3	43023	Primljeni avansi smeće domaćinstva	48.199,58	-25.443,62		22.755,96
4	43024	Primljeni avansi -smeće privreda	16.599,17	-6.815,16		9.784,01
5	43026	Primljeni avansi električna energija domaćinstva	272.846,18	0,00	233.333,17	506.179,35
6	43027	Primljeni avansi električna energija privreda	77.193,88	0,00	578,03	77.771,91
7	43028	Primljeni avansi ostale usluge vodovod			1.125,45	1.125,45
8	43030	Primljeni avansi -ostale usluge elektro			199,50	199,50
9		Ukupno:	476.420,60	-42.721,72	235.236,15	668.935,03

Obaveze po osnovu primljenih avansa iz ranijeg perioda za električnu energiju za domaćinstva iskazani su u iznosu od 272.846,18 KM u periodu od 01.01 do 31.12.2020. godine, povećane za uplate po osnovu očekivanih usluga u ukupnom iznosu od 233.333,17 KM.

Obaveze po osnovu primljenih avansa iz ranijeg perioda za električnu energiju za privredu iskazani su u iznosu od 77.193,88 KM u periodu od 01.01 do 31.12.2020. godine, povećane za uplate po osnovu očekivanih usluga u ukupnom iznosu od 578,03 KM.

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine nije vršeno namirenje potraživanja od kupaca (zatvaranje potraživanja iz unaprijed naplaćenog iznosa) za iznos ispostavljenih mjesečnih računa ili dijela računa po osnovu pruženih usluga električna energija domaćinstva ili privreda. Odredbama člana 23 stav (5) Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno“ Brčko propisano je da se obaveze iskazuju po nominalnoj vrijednosti i preispituju se najmanje na svaki dan bilansa stanja. Obzirom da se unaprijed primljene uplate- avansi odnose na usluge koje Preduzeće pruža i obračunava na mjesečnom nivou, po ispostavljanju računa (faktura) kupcima za pružne usluge treba ispitati da li postoji unaprijed izvršena uplata, dakle i prije sastavljanja finansijskih izvještaja.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obaveza po osnovu primljenih avansa za usluge isporuke električne energije, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje potraživanja od kupaca za unaprijed plaćene usluge.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih avansa za usluge snadbijevanja električnom energijom, te izvršiti zatvaranje adekvatnih potraživanja po istom osnovu.

Dobavljači u zemlji

Od iskazanog iznosa od 4.698.610,00 KM, u strukturi obaveza prema dobavljačima na obaveze prema Elektroprivredi RS Trebinje po računu za 12/2020 odnosi se 4.107.799,94 KM ili 87,43% ukupnih obaveza prema dobavljačima.

Najveće pojedinačne obaveze prema dobavljačima osim navedene odnose se na:

- Grubin Export-Imort d.o.o. Brčko	49.732,02
- Asa osiguranje Sarajevo	49.053,60
- Elnos BL d.o.o.	38.903,20
- Startech d.o.o	31.517,00
- Galax-Nikskogradnja d.d. Brčko u iznosu	28.432,00
- IEG d.o.o.	26.795,00
Ostali dobavljači sa saldnom ispod 26.000,00 KM	366.377,24

Odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da su pravna lica dužna, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, da usaglase međusobna potraživanja i obaveze sa pravnim licem s kojima su u poslovnom odnosu.

Revizijom smo utvrdili da je procenat usaglašenosti salda dobavljača 60%, što nije u skladu sa odredbama člana 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, izvršiti usaglašavanje obaveza sa svim dobavljačima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Na poziciji obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazan je iznos od 826.697,00 KM, a odnosi se na:

1.	Obaveze po osnovu neto plata i naknada plata	464.645,00
2.	Obaveze za topli obrok ostala primanja 456 do 458	51.925,25
3.	Obaveze po osnovu poreza na dohodak iz plata	20.243,45
4.	Obaveze za doprinose	258.443,13
5.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata 1+2+3+4	795.256,83
6.	Obaveze po osnovu naknada plata koje se refundiraju	31.440,43
7.	Obaveze po osnovu plata i naknada plata i ostalih primanja zaposlenih 5+6	826.697,26

Obaveze po osnovu plata i naknada plata iskazane u iznosu od 826.697,00 KM odnose se na obaveze po osnovu plata, naknada i poreza i doprinosa na plate, te topli obrok za decembar mjesec.

UO je 28.01.2020. godine, usvojio Odluku o utvrđivanju naknade za rad u komisiji za rješavanje zahtjeva za naknadu štete koju prouzroče psi lutalice i Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih u JP Komunalno (izmjene se odnose na novčane naknade plate za pripravnost van radnog vremena u vrijeme odmora između dva radna dana ili sedmičnog odmora).

Odredbama člana 14 stav (3) Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH propisano je da se, svi pravilnici, njihove izmjene i dopune koji regulišu: plate, naknade, topli obrok, dnevnice i druga primanja, donose uz saglasnost osnivača.

Preduzeće je u periodu od 01.01.do 31.12.2020. godine, članovima komisije za rješavanje zahtjeva za naknadu štete koju građanima pričine psi lutalice, pri isplati plaće isplatilo ukupno 4.950,00 KM.

Takođe u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, na osnovu zahtjeva za odobrenje plaćanja prekovremenih sati i po osnovu pripravnosti u Zimskoj službi za januar, februar, mart, april novembar i decembar, isplaćeno je 49.009,64 KM, od toga za pripravnost 3.670,71 KM a za prekovremeni rad 45.338,93KM.

Obračun provedenih sati u pripravnosti za januar je vršen na osnovu Pravilnika o dopuni Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih broj: 01-02462/19 od 24.10. 2019. godine, kojim je u članu 10 dodata tačka e) kojom je propisano da se vrijeme provedeno po osnovu obavezne pripravnosti van prostorija Preduzeća u vrijeme odmora između dva radna dana ili sedmičnog odmora računa na način da se za svakih 8 sati pripravnosti radniku prizna 2 redovna radna sata.

Obračun pripravnosti od januara vršen je na osnovu Pravilnika o dopuni Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih broj 01-00198/20 od 28.01. 2020. godine, kojim je propisano da se vrijeme provedeno po osnovu obavezne pripravnosti van prostorija Preduzeća u vrijeme odmora između dva radna dana ili sedmičnog odmora računa na način da se za svakih 8 sati pripravnosti radniku prizna u vrijednosti od 30 minuta redovnog radnog vremena.

Preduzeće ni sa jednom od navedenih izmjena Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih nije upoznalo osnivača (Skupštinu), iako je do donošenja i stupanja na snagu Zakona o javnim preduzećima postojao Zaključak Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15.3.2019. godine, kojim je u članu 8 propisano da „Svi pravilnici, njihove izmjene i dopune koji regulišu plate, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja isključivo se donose uz saglasnost osnivača.“

Revizijom smo utvrdili da je Preduzeće bez saglasnosti Skupštine, vršilo izmjene podzakonskih akata koji regulišu plate, naknade i druga primanja zaposlenih i na osnovu istih vršilo isplate što nije u skladu sa odredbama člana 14 stav (3) Zakona o javnim preduzećima i sa Odredbama tačke 8 Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15.3.2019. godine.

Potrebno je, dosljedno poštivati odredbe Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15.3.2019. godine, u dijelu pribavljanja saglasnosti osnivača na pravilnike i druge podzakonske akte koji regulišu primanja zaposlenih.

Odredbama člana 50 stav (1) Zakona o radu Brčko distrikta BiH, propisano je „ u slučaju neplaniranog povećanja obima posla, otklanjanja posljedica više sile, odnosno vremenskih nepogoda, havarija na sredstvima rada, požara, zemljotresa, epidemija i drugih nesreća, radnik je dužan, na pisani zahtjev ili po nalogu poslodavca, raditi duže od punog radnog vremena“. Stavom (2) propisano je da prekovremeni rad iz stava (1) može trajati najduže do deset sati sedmično.

Preduzeće nije dokumentovalo da je došlo do neplaniranog povećanja obima posla, odnosno da je došlo do više sile ili vremenskih nepogoda (konkretno ekstremno niskih temperatura ili padavina) zbog kojih je organizovan prekovremeni rad zimске službe. Takođe u evidenciji prekovremenih sati (spiskova zaposlenika koji su radili prekovremeno od januara zaključno sa aprilom mjesecom 2020. godine) navedeno je da su imali zaposlenika koji su radili prekovremeno više od 10 sati sedmično.

Revizijom smo utvrdili da je Preduzeće Zimskoj službi uvelo prekovremeni rad i po istom osnovu vršilo isplate naknada za prekovremeni rad, iako se nisu stvorili uslovi propisani odredbama člana 50 stav (1), te da je prekovremeni rad trajao duže od propisanog stavom (2) Zakona o o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu utvrđivanja razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.

Druge obaveze

Iskazane su u iznosu od 5.706,00 KM i odnose se na: Obaveze za naknade članovima Upravnog odbora (neto i porez na dohodak), odnose se na naknade za 12-ti mjesec, porez na dohodak po istom osnovu u iznosu od 5.285,90KM, obaveze po osnovu ugovora o djelu-porez na dohodak u iznosu od 419,76 KM.

Obaveze za PDV

Obaveze za po osnovu izlaznog PDV-a iskazane su, na dan 31.12.2020. godine, u iznosu od 153.764,00 KM i odnose se na obaveze po osnovu više iskazanog izlaznog u odnosu na ulazni PDV za mjesec decembar 2020. godine.

7.3.7. Pasivna vremenska razgraničenja

Na dan 31.12.2020. godine iskazana su pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.779.100,00 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene odgođene prihode po osnovu primljenih grantova od Vlade Brčko distrikta BiH, koji nisu dospjeli za priznavanje u iznosu od 2.762.633,94 KM i 16.466,20 KM obračunati ostali troškovi tekućeg perioda.

U 2020. godini u rebalansu budžeta Brčko distrikta BiH predviđena su sredstva u iznosu od 1.523.500,00 KM namijenjena za izgradnju i rekonstrukciju trafostanica. Navedena sredstva uplaćena su na račun Preduzeća 24.11.2020. godine, tako da nije došlo do realizacije istih do kraja 2020. godine.

7.3.8. Popis imovine, potraživanja i obaveza

Odredbama člana 27 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da se izvještaj o obavljenom popisu dostavlja nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.

Godišnji popis se u Preduzeću sprovodi u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sprovođenju popisa imovine i obaveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“ broj: 01-07869/15 od 16.07.2015. godine i Uputstvom o radu komisija za popis broj: INT-02.01-02306/20 od 16.12.2020. godine, te Odlukom direktora o imenovanju komisija za popis broj: INT-02.01-00527/20 od 09.12.2020. godine i Izmjenama Odluke o imenovanju popisnih komisija od 16.12.2020. godine

Nakon provođenja pripremnih radnji, popis je započeo 15.12.2020. godine, i nije okončan do 25.01.2021. godine te je na prijedlog Centralne popisne komisije direktor donio Odluku o produženju roka za popis broj: INT-02.01-00527/20 od 29.01.2020. godine, kojom je rok za okončane popisa produžen do 03.02.2021. godine. Na osnovu izvještaja pojedinačnih komisija Centralna popisna komisija je sačinila Elaborat o godišnjem popisu za 2020. godinu, koji je Upravni odbor je na 6. vanrednoj sjednici održanoj 05.02.2021. godine usvojio Odlukom broj 01-00435/21. Direktor je dato na uvid

Potrebno je izvještaj o obavljenom popisu dostavljati nadležnom licu u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

7.3.9. Vanbilansna imovina

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od **137.937.566,50** KM koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću.

Navedena sredstva nisu obuhvaćena elaboratom o izvršenom popisu na dan 31.12.2020. godine, po organizacionim jedinicama kako slijedi:

1. Elektrodistribucija	59.776.231,02 KM
2. Vodovod i kanalizacija	72.911.151,89 KM

3. Čistoća	2.753.168,00 KM
U K U P N O :	135.440.550,91 KM

Osim navedenih iznosa u posebnoj popisnoj listi RJ Vodovod i kanalizacija iskazan je iznos od 2.497.015,59 KM koji se odnosi na imovinu kojom ne upravlja Preduzeće, a koja je bila uključena u popisne liste prethodnih godina.

Potrebno je, sa Direkcijom za finansije, izvršiti usaglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su data na upravljanje i korištenje Preduzeću.

7.4. Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2020. godine

7.4.1. Poslovni prihodi

U Bilansu uspjeha iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 44.180.364,00 KM. Struktura po vrstama prihoda data je u sljedećem pregledu:

R. br.	Opis	2019.g.	2020. g	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1	Prihodi od prodaje električne energije	35.176.452,00	36.518.927,00	103,82
2	Prihodi od prodaje vode	2.157.884,00	2.185.735,00	101,29
3	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.440.333,00	2.444.315,00	100,16
4	Ostali prihodi čistoća	1.699.749,00	1.606.300,00	94,50
5	Ostali prihodi od elektrodistribucije	665.485,00	610.139,00	91,68
6	Prihodi od fiksnih naknada vodovod	606.313,00	619.393,00	102,16
7	Ostali prihodi vodovod i kanalizacija	145.599,00	159.277,00	109,39
8	Prihodi od prodaje učinaka (1+2+...+7)	42.891.815,00	44.144.086,00	102,92
9	Ostali poslovni prihodi	41.166,00	36.278,00	88,13
10	Ukupno poslovni prihodi (8+9)	42.932.981,00	44.180.364,00	102,91

Poslovni prihodi u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine ostvareni su u iznosu od 44.180.364,00 KM i veći su u odnosu na ostvarenje u prethodnom periodu za 2,91%, a sastoje se od prihoda od prodaje učinaka u iznosu od 44.144.086,00 KM i ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 36.278,00 KM.

Zabilježeno je povećanje na sljedećim vrstama poslovnih prihoda i to:

- Prihodi od prodaje električne energije za 3,82%
- Prihodi od prodaje vode za 1,29%
- Prihodi od usluga odvoza smeća za 0,16%
- Ostali prihodi vodovod i kanalizacija za 9,39 %
- Prihodi od fiksnih naknada vodovod za 2,16%

Manje ostvarenje u odnosu na isti period prethodne godine, zabilježeno je na ostalim prihodima čistoća za 5,5% i ostalim prihodima elektrodistribucija za 8,32 %.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi su u 2020. godini ostvareni u iznosu od 180.015,00 KM i odnose se na prihode od zateznih kamata obračunatih korisnicima usluga zbog kašnjenja u plaćanju usluga Preduzeća.

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni u iznosu od 1.140.147,00 KM i odnose se na: primitke od ukidanja rezervisanja po osnovu primljenog granta Vlade Distrikta u iznosu od 499.696,00 KM, prihode od naplate otpisanih potraživanja u iznosu od 477.451,00 KM i prihodi po osnovu otpisa obaveza u iznosu od 163.000,00 KM (obaveze iz 2011. godine po diobenom bilansu).

7.4.2. Poslovni rashodi

U finansijskom izvještaju Bilansu uspjeha iskazani su poslovni rashodi u iznosu od 43.800.615,00 KM i odnose se na sljedeće:

R. br.	Opis	2019.g.	2020. g	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1	Nabavna vrijednost prodate robe (troškovi nabavke električne energije)	26.289.779,00	28.079.152,00	106,81
2	Materijalni troškovi	2.134.998,00	2.156.907,00	101,03
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	10.396.177,00	10.772.495,00	103,62
4	Troškovi proizvodnih usluga	862.715,00	788.032,00	91,34
5	Amortizacija	1.387.257,00	1.507.601,00	108,67
6	Nematerijalni troškovi	383.678,00	352.113,00	91,77
7	Troškovi poreza	146.821,00	142.935,00	97,35
8	Troškovi doprinosa	1.260,00	1.380,00	109,52
7	U K U P N O:	41.602.685,00	43.800.615,00	105,28

Ukupni poslovni rashodi u 2020. godini iskazani su u iznosu od 43.800.615,00 KM i veći su u odnosu na 2019. godinu za 5,28% ili za 2.197.930,00 KM.

Nabavna vrijednost prodate robe je ostvarena u iznosu od 28.079.152,00 KM, a odnosi se na troškove nabavke električne energije, koji čine 64,11% ukupnih poslovnih rashoda Preduzeća. Ovi troškovi su u odnosu na 2019. godinu veći za iznos od 1.789.373,00 KM ili za 6,81 %, iz razloga što je ulazna cijena električne energije u 2020. godini veća za oko 6,6 % u odnosu na 2019. godinu.

U 2020. godini, od ukupno nabavljene električne energije ostvareni su gubici u procentu od 10,65%. Gubici su manji u odnosu na prethodni period za 0,07%, ali su veći od prosjeka distributera električne energije u BiH (gubici distributera u BiH po izvještaju DERK-a za 2020. godinu iznose 9,37%) za 1,28%.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljem smanjenju gubitaka električne energije u cilju postizanja dozvoljenih tehničkih gubitaka.

Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu od 2.156.907,00 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 1,03%, a manji u odnosu na planirane 31,28 %. Navedeni troškovi, sadrže troškova materijala i rezervnih dijelova u iznosu od 1.065.305,00 KM, troškova energije, te goriva i maziva u iznosu od 953.719,00 KM (troškovi vlastita potrošnja u iznosu od 526.648,00 KM, troškovi goriva u iznosu od 391.034,00 KM i troškovi električne energije u iznosu od 36.037,00 KM), sitan alat i inventar i auto gume u iznosu od 83.580,00 KM i troškova rezervnih dijelova u iznosu od 54.303,00 KM.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja ostvareni su u iznosu 10.772.495,00 KM i veći su u odnosu na planirane za 0,30 % i za 3,62 % u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje ovih troškova uticalo je uvođenje pozicije zamjenik direktora – dva izvršioca, povećanje troškova po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima, angažovanje pripravnika, povećanje koeficijenta NK radnicima i vozačima, uvođenje naknade za pripravnost i prekovremeni sati.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja sastoje se od: bruto plate i bruto naknade plata u iznosu 9.580.853,00 KM, naknade za topli obrok i ostala naknade zaposlenim u iznosu od 774.610,00 KM, naknade za dnevnice i troškove službenih putovanja 5.291,00 KM, naknade članovima Upravnog odbora 62.443,00 KM i troškovi naknada po ugovorima o djelu i ugovora o povremenim i privremenim, te posebnim poslovima u iznosu od 349.292,00 KM.

Članom 1 tačka 5. Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP “Komunalno Brčko“ koju je donijela Skupština Brčko distrikta BiH, 07.06.2017. godine usvojena je mjera izrade nove organizacije Preduzeća, te izrada programa prijevremenog penzionisanja radnika u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke.

Preduzeće je 15.10.2020. godine sa konsultantskom kućom „Centar za ekonomiju“ Banja Luka, potpisalo Ugovor o izradi nove organizacije preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika u vrijednosti od 58.494,15 KM. Po navedenom ugovoru završena je prva faza 13.11.2020. godine „Analiza organizacije i sistematizacije radnih mjesta sa prijedlogom mjera za unapređenje“, koju je Upravni odbor prihvatio. Konsultantska kuća je izradila i drugu fazu na koja se odnosi na izradu Organizacije i sistematizacije radnih mjesta preduzeća, međutim Upravni odbor nije usvojio istu do kraja 2020. godine.

Revizijom smo utvrdili da Preduzeće još uvijek nije izvršilo izradu nove organizacije Preduzeća, niti je izradilo program prijevremenog penzionisanja radnika, što nije u skladu sa odredbama člana 1 tačka 5. Odluke o usvajanju predloga mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP “Komunalno Brčko“, donesene od strane osnivača Preduzeća.

Potrebno je izraditi novu organizaciju Preduzeća i program prijevremenog penzionisanja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcionisanju JP „Komunalno Brčko“ od 07.06.2017. godine.

Troškovi naknada za ugovore o djelu i ugovore o povremenim i privremenim poslovima u period 01.01.-31.12.2020.godine ostvareni su u iznosu od 349.295,00 KM što je za

225.549,00 KM više u odnosu na 2019. godinu (349.295,00 KM-123.745,68 KM) ili 282,27 %. U finansijskom planu Preduzeća za navedene troškove planirano je 200.000,00 KM, do kraja godine utrošeno je više za 149.295,00 KM odnosno 174,65 %.

Broj angažovanih lica po mjesecima je sljedeći:

Vrsta angažmana	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Okto-bar	Novembar	Decembar
Ugovor o ppp	31	36	40	43	44	44	52	56	58			15
Ugovor o djelu	1	1	1	1	4	4	2	4	4	7	10	7
Ukupno	32	37	41	44	48	48	54	60	62	7	10	22

Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova po ugovoru o djelu i ugovoru o privremenim i povremenim poslovima vršeno je, kao i ranije, na osnovu Zahtjeva za angažovanje koji podnose šefovi radnih jedinica, a odobreni su od strane direktora Preduzeća. U pomenutim zahtjevima, navedeno je: Organizaciona jedinica, naziv projekta, opis projekta, aktivnosti projekta, očekivani rezultati, radno mjesto, broj izvršilaca koji se traži, ime i prezime izvršioca u prijedlogu, mjesečni iznos naknade i stručna sprema, vremenski period, način plaćanja naknade, te odgovorna osoba za praćenje i procjenu izvršenih poslova.

Ovakvim angažmanom naročito je povećan broj izvršilaca u administraciji, sa dva koliko je bilo angažovano za period od 01.01.-30.09.2019. godine na 14 izvršilaca sa kojima je potpisano 17 ugovora u istom periodu 2020. godine.

Preduzeće nije obrazložilo razloge za povećanje broja angažovanih po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, u odnosu na prethodni period i finansijski plan, niti je u Planu poslovanja posebno istaknuta potreba ili razlog za povećanim angažmanom po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Uvidom u zaključene **ugovore o privremenim i povremenim poslovima (u administraciji)** utvrdili smo sljedeće vrste poslova:

R. br.	od	do	broj dana	Opis posla u ugovoru
1	14.9.2020	13.11.2020	60	u okviru projekta "flat-inga mreže
2	2.7.2020	1.9.2020	61	ažuriranje dokumentacije u skladu sa aktima vezanim za informacioni sistem
3	2.6.2020	1.7.2020	29	ažuriranje dokumentacije u skladu sa aktima vezanim za informacioni sistem
4	8.9.2020	7.12.2020	90	u okviru projekta godišnji popis (uputstvo i odluke o vršenju popisa nije bilo sačinjeno)
5	20.8.2020	19.11.2020	91	u okviru projekta "flat-inga mreže
6	4.8.2020	3.11.2020	91	u okviru projekta "izrada izvještaja o investicijama i imovini JP
7	5.8.2020	4.10.2020	60	analiza sistema obezbjeđenja u preduzeću (terenski obilazak svih objekata)

8	27.7.2020	26.10.2020	91	evidencija skladišta rezervnih dijelova za vozila
9	22.7.2020	21.10.2020	91	analiza i ažuriranje podataka o potpisanim i nepotpisanim ugovorima sa kupcima
10	21.7.2020	20.10.2020	91	analiza zastoja i kvarova na vozilima
11	6.7.2020	5.10.2020	91	analiza rada i iskorištenosti vozila putem GPS sistema
12	28.10.2019	27.1.2020	91	Usaglašavanje podataka u biling sistemu
13	16.3.2020	15.5.2020	60	Unos podataka u CMR aplikaciju
14	10.3.2020	9.4.2020	30	Projekat analiza sudskih postupaka 2018-2019
15	6.2.2020	5.3.2020	28	Projekat analiza sudskih postupaka 2018-2020
16	17.2.2020	16.4.2020	59	Prikupljanje podataka o klijentskim mašinama (PC-ovima) JP Komunalno
17	1.11.2019	31.1.2020	91	Unos podataka u CMR aplikaciju

Poslovi definisani ugovorom su uopšteni i neprecizni, uglavnom se radi o raznim analizama podataka, unosu podataka, prikupljanju podataka i slično, tako da se iz ugovora ne može utvrditi o kojem poslu se radi ili su dio opisa poslova iz Organizacionog plana Preduzeća pojedinih organizacionih cjelina. Takođe smo utvrdili da je sačinjen ugovor na projektu godišnji popis u trajanju od 90 dana u septembru, a da pri tome nije bio donesen plan popisa, uputstvo o vršenju popisa, niti odluke i rješenje o vršenju popisa.

U postupku revizije timu za reviziju Preduzeće nije predočilo dokaze da je i jedan od gore navedenih ugovorenih poslova izvršen.

Odredbama član 5 Ugovora o privremenim i povremenim poslovima definisana je obaveza naručioca posla da po završetku posla utvrdi količinu i kvalitet izvršenog posla, a izvršilac ima obavezu postupiti po eventualnim primjedbama naručioca posla.

Preduzeće nije dokumentovalo praćenje izvršenja količine i kvaliteta posla, kako je to propisano odredbama člana 5 Ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Potrebno je dokumentovati kontrolu izvršenog posla u skladu sa odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Odredbama člana 40 stav (1) Zakona o radu Brčko distrikta BiH propisano je: “ Poslodavac može zaključiti ugovore o privremenim i povremenim poslovima ako su po svojoj prirodi takvi da ne traju duže od 90 dana u jednoj kalendarskoj godini i da ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu”.

Odredbama istog člana, stav (4) Zakona, propisano je: “ Poslovi za koje se zaključuje ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova utvrđuju se opštim aktom poslodavca”.

Pravilnikom o radu koji je bio na snazi do početka avgusta 2020. godine, a na koji se Preduzeće poziva u preambuli potpisanih ugovora, nisu utvrđeni poslovi za koje bi Preduzeće zaključilo ugovore o privremenim i povremenim poslovima.

Revizijom smo utvrdili da su većinom zaključeni ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova, za poslove koji po svojoj prirodi predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu, te da nisu utvrđeni opštim aktima Preduzeća, što nije u skladu sa odredbama član 40 stav (4) Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja opštim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Takođe, revizijom smo utvrdili da su prilikom isplate naknada angažovanim licima po ugovoru o djelu primijenjene odredbe člana 16 stav (4) Zakona o porezu na dohodak, kao licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz člana 14 stava 5 tačke c) ovog Zakona, te su im priznati rashodi u visini 20% ostvarenog prihoda. Iz odredbi zaključenih ugovora vidljivo je da poslodavac određuje sve bitne elemente ugovora (vrijeme rada, mjesto rada, dnevni i sedmični odmor, sredstva rada itd.), a suštinski se radi o nesamostalnoj djelatnosti, te nisu ispunjeni uslovi za primjenu pomenutih odredbi Zakona o porezu na dohodak.

Dakle, izvršioci posla su koristili odbitak za rashode po osnovu samostalne djelatnosti, iako se u suštini radi o poslovima iz nesamostalne djelatnosti.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 788.032 KM i manji su u odnosu na isti period prošle godine za 8,66%. U odnosu na prošlu godinu značajno su smanjeni troškovi iznajmljivanja i zakupa, troškovi izrade i dorade učinaka, troškovi reklame i sponzorstva, ali su i značajno povećani troškovi održavanja (adaptacija prostora, održavanje i servisiranje pumpnih postrojenja te održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih mašina – troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila i radnih mašina u 2019. godini je iznosilo 138.713,00 KM, a u 2020. 184.742,00 KM).

Najznačajnije stavke u okviru troškova proizvodnih usluga su: troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila, mašina i alata 184.742 KM, troškovi obezbjeđenja – zaštite 86.572 KM, usluge održavanja higijene 61.180 KM, troškovi adaptacije prostora 56.124 KM, usluge održavanje aplikativnih softvera 54.319 KM, troškovi iznajmljivanja radnih mašina 49.650 KM, usluge iznajmljivanja klizališta 44.006 KM, troškovi analize vode 24.812 KM, te troškovi održavanja i servisiranja pumpnih postrojenja 16.415 KM,

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.507.601,00 KM i veći su od ostvarenja u prethodnoj godini 8,67%, a odnose se na amortizaciju stalnih sredstava u obračunskom periodu, iz razloga što je najveći dio nabavljenih vozila i opreme stavljen u upotrebu.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) ostvareni su u iznosu od 352.113,00 KM i manji su od prošlogodišnjih za 8,23%. Najznačajnije stavke u ovoj kategoriji troškova su: naknade za djelatnost distribucije 98.000 KM, troškovi telefonskih i ptt usluga 84.126 KM, troškovi bankarskih usluga i garancija 72.917 KM, sudske takse (utuženja) 41.700 KM te troškovi osiguranja radnika 40.878 KM.

Troškovi poreza iskazani su u od 142.935,00 KM i odnose se na porez na imovinu, naknade za korištenje korisne funkcije šuma, komunalne takse, naknade za reviziju projekata, izdavanje licenci i druge naknade.

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 1.380,00 KM i odnose se na članarine privrednoj komori.

7.4.3. Finansijski rashodi

U Bilansu uspjeha iskazani su finansijski rashodi u iznosu od 71.572,00 KM i odnose se na rashode od kamata i to: kamate po revolving kreditu u iznosu od 54.242,00KM, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 14.854,00 KM, zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju računa dobavljačima u iznosu od 694,00 KM, kamate po sudskim presudama u iznosu od 433,00 KM, te kamate po rješenju UIO u iznosu od 1.349,00 KM.

7.4.4. Ostali rashodi

Na poziciji ostalih rashoda iskazan je iznos od 448.025,00 KM, koji se sastoji od:

- 1) **Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 44.733,00 KM**, a odnose se na utužena potraživanja za pružene usluge uz ranijeg perioda u iznosu od 39.292,00 KM (izvršen je otpis na osnovu elaborate o izvršenom popisu i odluke upravnog odbora), te otpis potraživanja na osnovu pravosnažnih sudskih presuda u iznosu od 5.440,00 KM.
- 2) **Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi u iznosu od 403.252 KM** a odnose se na: troškove nabavke i izgradnje trafostanica čija nabavka i izgradnja je finansirana iz sredstava granta u iznosu od 149.629,00 KM, naknade štete (materijalna i nematerijalna fizičkim licima) 24.836,00 KM, naknadno utvrđeni ostali rashodi u iznosu od 80.820,00 KM (koji se uglavnom odnose na rashode po osnovu refundiranja bolovanja), naknade štete po sporazumu u iznosu od 55.956,00 KM, troškove sudskog postupka u iznosu od 17.843,00 KM, naknade štete usljed kvarova na uređajima u iznosu od 5.425,00 KM, naknada štete usljed počinjenja štete drugom u iznosu od 728,00 KM, ostali rashodi po drugim osnovama (gubici iznad dozvoljenih) u iznosu od 62.276,00 KM, i rashodi iz ranijih godina u iznosu od 4.220,00 KM.

7.4.5. Rezultat poslovanja

U Bilansu uspjeha sučeljavanjem prihoda i rashoda Preduzeće je iskazalo neto dobit u iznosu od 1.180.314,00 KM.

Revizijom smo utvrdili da je iskazani rezultat poslovanja za period 01.01.-31.12.2020. godine **precijenjen** najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja i iznos zaliha koje nezadovoljavaju kriterije za priznavanje u bilansu stanja u skladu sa preporukama MRS 2-Zalihe i Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvještaja, (detaljnije obrazloženje i preporuke dati su u tački 7.3.2)

8. Javne nabavke

U 2020. godini završeno je ukupno 264 postupaka nabavke, ukupne finansijske vrijednosti 75.502.808,80 KM, i to:

- 1) 188 direktnih postupaka, ukupne vrijednosti 417.092,92 KM. Nabavljale su se robe, usluge ili radovi male finansijske vrijednosti za koje se finansijski nije isplatilo provoditi drugi postupak. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine direktni postupci čine 0,58 %.

- 2) 5 postupaka po aneksu II, dio b, ZJN, ukupne vrijednosti 116.800,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine postupci po aneksu II, dio b, ZJN čine 0,16 %.
- 3) 23 konkurentna postupka, ukupne vrijednosti 348.704,47 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine konkurentski postupci čine 0,48 %.
- 4) 1 konkurentski-okvirni postupak, vrijednosti 17.550,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020.godine konkurentski okvirni postupci čine 0,02 %.
- 5) 22 otvorena postupka ukupne vrijednosti 1.330.353,76 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine otvoreni postupci čine 1,83 %.
- 6) 23 otvorena-okvirna postupka ukupne vrijednosti 1.057.064,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine otvoreni-okvirni postupci čine 1,46 %.
- 7) 2 postupka izuzeta od ZJN, vrijednosti 69.215.243,65 KM (električna energija). U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabavki do 31.12.2020. godine postupci izuzeti od ZJN čine 95,47 %.

Članom 15 stav 6) Zakona o javnim nabavkama je propisano da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog zakonom.

U Planu nabavki od rednog broja 145-152 planirane su nabavke usluga popravke teretnih i putničkih motornih vozila (sistem kočenja, mjenjača, motora, pumpi, elektrike, ventila hidraulike i pneumatike, elektroničkih rezervnih dijelova...) Za navedene nabavke je planiran direktan sporazum, za svaku pojedinačno 6.000 KM, ukupno 48.000 KM, što predstavlja dijeljenje predmeta nabavke.

Potrebno je dosljedno poštovati Zakon o javnim nabavkama u dijelu dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.

9. KOMENTAR

Javnom preduzeću uručen je Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2020. godine, broj: 01-02-03-13-130/21, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Preduzeće se nije očitovalo i dostavilo primjedbe na Nacrt izvještaja o reviziji za 2019. godinu, te zbog toga Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2020. godine, postaje konačan Izvještaj izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2020. godine.

Tim za reviziju:

Envera Imamović, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. ijur.